

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Aan de leden van de vaste commissie voor Financiën
cie.fin@tweedekamer.nl

datum	: 17 mei 2019	contact	: mr. N.J.M. Sjerps
uw brief van	: n.v.t.	e-mail	: j.sjerps@knb.nl
uw kenmerk	: n.v.t.	telefoon	: 070 3307226
ons kenmerk	: JSj/3513		
betreft	: Reactie KNB op wetsvoorstel Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden van vennootschappen en andere juridische entiteiten (Kamerstukken 35179)		

Geachte commissieleden,

De Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (hierna: KNB) heeft met belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden van vennootschappen en andere juridische entiteiten (Kamerstukken 35179, hierna: Wetsvoorstel) dat op 4 april jongstleden is ingediend bij de Tweede Kamer.

Dit Wetsvoorstel strekt tot implementatie van de verplichting tot het bijhouden en centraal registreren van informatie (hierna: UBO-informatie) over de uiteindelijk belanghebbenden (*ultimate beneficial owners*, hierna: UBO's) van in Nederland opgerichte vennootschappen en andere juridische entiteiten. Deze verplichting vloeit voort uit de vierde Europese anti-witwasrichtlijn, zoals gewijzigd door de vijfde Europese anti-witwasrichtlijn (hierna: Richtlijn). Hiertoe wordt de Handelsregisterwet 2007 (hierna: Hrw) gewijzigd. Tevens wordt de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (hierna: Wwft) gewijzigd, onder meer inhoudende een algemene verplichting voor in Nederland opgerichte vennootschappen en andere juridische entiteiten om informatie in te winnen en bij te houden over wie hun UBO's zijn.

Hierbij geeft de KNB u haar reactie op het Wetsvoorstel. De KNB reageert mede namens de Vereniging van Ondernemingsrechtsspecialisten in het Notariaat, die nauw betrokken is geweest bij het opstellen van deze reactie.

Belangrijkste conclusies

1. De Richtlijn verplicht Nederland tot instelling van een UBO-register en tot gedeeltelijke openbaarmaking van de hierin geregistreerde UBO-informatie. Niettemin maakt de KNB zich zorgen over deze openbaarheid en de privacy en persoonlijke levenssfeer van bonafide burgers die als UBO in dit register terechtkomen. Er dient ruimhartig te worden omgegaan met de mogelijkheid om UBO-informatie af te schermen wanneer sprake is van blootstelling aan risico's.
2. Het UBO-register is fraudegevoelig en de handhaving is beperkt effectief. Dit is ook de conclusie van de Belastingdienst in haar uitvoeringstoets inzake het UBO-register.

- De 'goeden' zullen in het register terecht komen, de 'kwaden' zullen hier buiten (kunnen) blijven. Dit maakt de openbaarheid van het UBO-register zoals vermeld in conclusie 1 des te wranger. Het UBO-register schendt de privacy van UBO's voor niets.
3. De fraudegevoeligheid van het UBO-register brengt mee dat het UBO-register niet betrouwbaar, niet effectief en niet doelmatig is als middel om financieel-economische criminaliteit, zoals witwassen en terrorismefinanciering, tegen te gaan. De 'kwaden', waarvoor het UBO-register bedoeld is, zullen hierin immers niet geregistreerd staan. Kwaadwillenden kunnen zich eenvoudig aan de registratie onttrekken. De terugmeldplicht voor Wwft-instellingen zal de fraudegevoeligheid van het UBO-register niet tenietdoen.
 4. De invoering van het UBO-register brengt hoge kosten en veel administratieve lasten voor het bedrijfsleven (inwinnings-, bijhoudings- en registratieplicht) en Wwft-instellingen (terugmeldplicht en inzagekosten) mee. Dit staat gelet op de conclusies 2 en 3 niet in verhouding tot wat het register zal gaan opleveren. De terugmeldplicht dient te worden verduidelijkt en er dienen geen kosten te worden verbonden aan inzage in het UBO-register door notarissen.
 5. Er dient gelet op de conclusies 2 en 3 (ook) een centraal aandeelhoudersregister te worden ingevoerd als een betrouwbaar, doelmatig en effectief middel voor de aanpak van witwassen, terrorismefinanciering en andere vormen van financieel-economische criminaliteit.

Deze conclusies worden in het navolgende toegelicht.

1. Openbaarheid van UBO-informatie

De Richtlijn verplicht Nederland tot instelling van een UBO-register voor in Nederland opgerichte vennootschappen en andere juridische entiteiten (artikel 30 leden 1 en 3 Richtlijn en artikel 2 Hrw) en tot gedeeltelijke openbaarmaking van de hierin geregistreerde UBO-informatie (artikel 30 lid 5 Richtlijn en artikel 15a en 21 Hrw). Zes gegevens over een UBO worden verplicht openbaar, zijn door een ieder in te zien. Het betreft de gegevens die in artikel 30 lid 5 Richtlijn worden genoemd: naam, geboortemaand en geboortejaar, woonstaat, nationaliteit en de aard en omvang van het door de UBO gehouden economische belang.

De KNB onderschrijft het belang van het voorkomen van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en terrorismefinanciering, het primaire doel van het UBO-register (artikel 1 lid 1 Richtlijn en artikel 2 Hrw). Maar openbaarmaking van persoonlijke gegevens voor een ieder is naar de overtuiging van de KNB disproportioneel. De KNB begrijpt ook niet dat de Autoriteit Persoonsgegevens in haar advies over het Wetsvoorstel slechts opmerkt dat het Wetsvoorstel haar geen aanleiding geeft tot het maken van opmerkingen.

Ook de redactie van *Het Financieele Dagblad* is over dit advies verbaasd in haar commentaar van 8 april jongstleden met de kop "Eigendomsregister schendt privacy voor niets". De redactie schrijft: "In dit verband verbaast het advies van de Raad van State bij het wetsvoorstel. De belangrijkste juridische raadgever van kabinet en parlement rept met geen woord over privacy. De Autoriteit Persoonsgegevens geeft eveneens blijk van een bijzonder beperkte taakopvatting. Gevraagd om een advies over het maatschappelijk omstrede

wetsvoorstel volstaat de Autoriteit met een éénregelig antwoord waarin staat dat zij geen opmerkingen heeft.”

De KNB begrijpt de zorgen van ondernemers, vermogende particulieren en families over de openbaarheid van een aantal gegevens over de UBO. Met behulp van andere informatiebronnen en internet zal vrijwel altijd eenvoudig te achterhalen zijn wie de UBO is. UBO's worden hiermee blootgesteld aan diverse risico's (fraude, ontvoering, chantage, afpersing, pesterijen, geweld of intimidatie) en er vindt een inbreuk op de persoonlijke levenssfeer plaats (een UBO kan immers niet langer zelf bepalen of en aan wie bekend wordt dat hij of zij vermogend is en in welke mate).

De KNB meent daarom dat ruimhartig dient te worden omgegaan met de in artikel 30 lid 9 Richtlijn opgenomen en via artikel 23 Hrw te implementeren mogelijkheid om UBO-informatie af te schermen. Afschermen is mogelijk indien een UBO door het openbaar maken van diens gegevens blootgesteld wordt aan een onevenredig risico, een risico op fraude, ontvoering, chantage, afpersing, pesterijen, geweld of intimidatie of indien de UBO minderjarig is of anderszins handelingsonbekwaam.

De KNB heeft ook zorgen over de gevolgen van de openbaarheid voor het Nederlandse vestigingsklimaat en de werkgelegenheid in Nederland. Er zijn duidelijke signalen dat veel ondernemers, vermogende particulieren en families overwegen hun vennootschappelijke structuur op zodanige wijze vorm te geven dat opgave van de UBO achterwege kan blijven en/of niet is na te gaan wie de UBO is. Er wordt daarbij ook gedacht aan het verplaatsen van vennootschappen en andere juridische entiteiten naar jurisdicties buiten de Europese Unie.

Uit een onderzoek van de KNB onder haar leden van afgelopen najaar blijkt dat 62% van de 708 respondenten soms tot heel vaak meemaakt dat cliënten herstructurering van hun bedrijf overwegen, in gang zetten of hierover advies vragen om registratie in het UBO-register te voorkomen. 48% maakt dit soms (bij enkele tot circa 10% van de cliënten) mee, 10% maakt dit regelmatig (bij circa 10-25% van de cliënten) mee, 3% maakt dit vaak (bij circa 25-50% van de cliënten) mee en 1% maakt dit heel vaak (bij meer dan 50% van de cliënten) mee.

2. Fraudegevoeligheid van het UBO-register

Het UBO-register is fraudegevoelig en de handhaving is beperkt effectief. Het UBO-register wordt gevuld met gegevens die zijn aangeleverd door de vennootschappen en andere juridische entiteiten en hun uiteindelijk belanghebbenden zelf. Een kwaadwillende UBO kan (en zal) bewerkstelligen dat zijn UBO-schap niet wordt gemeld aan het UBO-register en/of dat bewust onjuiste UBO-informatie aan het UBO-register wordt opgegeven. Controle hierop is niet of nauwelijks mogelijk.

Ook de Belastingdienst stelt in haar uitvoeringstoets inzake het UBO-register die bij het wetsvoorstel is gevoegd dat het UBO-register fraudegevoelig is en plaatst hierbij een rode vlag. De Belastingdienst noemt hiervoor twee redenen:

- UBO's die zich om fiscale of andere redenen achter niet-transparante constructies willen verschuilen, zullen eerder geneigd zijn om onjuiste of onvolledige UBO-informatie aan te leveren;

- Doordat de registratieverplichting alleen geldt voor de in het Wetsvoorstel genoemde vennootschappen en andere juridische entiteiten, ontstaat een prikkel uit te wijken naar rechtsfiguren die niet onder de registratieverplichting vallen.

In dit verband is ook van belang wat de Belastingdienst in de uitvoeringstoets aangeeft over de handhaafbaarheid van de verplichting om UBO-informatie te registreren in het UBO-register. Handhaving vindt plaats door de Belastingdienst en uitsluitend op basis van door de Kamer van Koophandel bij de Belastingdienst aangeleverde signalen. Over handhaving op de juistheid van de bij het UBO-register aangeleverde gegevens geeft de Belastingdienst aan dat deze naar verwachting slechts beperkt effectief is. De Belastingdienst noemt hiervoor twee redenen:

- Het zal in de praktijk ingewikkeld en zelfs onmogelijk blijken om relevante informatie uit het buitenland te krijgen;
- Niet in alle gevallen zal het mogelijk blijken door te dringen in bewust opgezette niet-transparante constructies, waardoor de vraag blijft of de UBO wel of niet in beeld is.

De bestaande strafrechtelijke handhaving op grond van artikel 47 Hrw en de voorgestelde aanvullende bestuursrechtelijke handhavingsmiddelen last onder dwangsom en bestuurlijke boete (artikel 47a en 47b Hrw) zullen naar verwachting niet voorkomen dat met het UBO-register wordt gefraudeerd. Anders dan de Richtlijn en de memorie van toelichting stellen, zullen deze maatregelen naar verwachting geen afschrikwekkende werking hebben en geen doel treffen.

Anders dan de Richtlijn en de memorie van toelichting stellen, zal het UBO-register geen belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de strijd tegen criminelen die hun identiteit achter een juridische structuur verbergen. Het UBO-register zal natuurlijke personen niet ontmoedigen om misbruik te maken van een entiteit ten nadele van de personen die met die entiteit zaken (willen) doen.

Het UBO-register schendt de privacy van UBO's dan ook voor niets. Deze mening is ook de redactie van *Het Financieele Dagblad* toegedaan blijkens de kop van haar commentaar van 8 april jongstleden: "Eigendomsregister schendt privacy voor niets". De redactie schrijft: "Het oordeel van de Belastingdienst over het wetsvoorstel van Hoekstra in de uitvoeringstoets is ronduit ontluisterend."

3. Onbetrouwbaarheid, ineffectiviteit en ondoelmatigheid van het UBO-register

De fraudegevoeligheid van het UBO-register brengt mee dat het UBO-register niet betrouwbaar, niet effectief en niet doelmatig is als middel om financieel-economische criminaliteit, zoals witwassen en terrorismefinanciering, tegen te gaan.

Niet betrouwbaar, omdat niet zeker is dat de geregistreerde UBO-informatie juist is. De kans is zelfs groot dat de geregistreerde UBO-informatie (bewust) onjuist is. Niet effectief (doeltreffend) omdat de 'kwaden', waarvoor het UBO-register bedoeld is, hierin niet geregistreerd zullen staan. Kwaadwillenden kunnen zich eenvoudig aan de registratie onttrekken. En niet doelmatig (efficiënt), omdat de inspanningen voor het UBO-register (hoge kosten en veel administratieve lasten voor het bedrijfsleven en Wwft-instellingen, naast onder meer de bouwkosten van circa € 8,8 miljoen en de geraamde kosten van initiële

vulling van € 12 miljoen) niet opwegen tegen de resultaten van het UBO-register en omdat wat niet doeltreffend is, per definitie ook niet doelmatig is.

Hierbij komt dat in veel gevallen een zogenoemde pseudo-UBO (de natuurlijke persoon of personen die behoort of behoren tot het hoger leidinggevend personeel/het bestuur van de vennootschap of andere juridische entiteit) aan het UBO-register zal worden opgegeven, omdat er geen 'echte' UBO kan worden achterhaald of aangewezen. Ook in die gevallen geeft het UBO-register geen zicht op de achterliggende belanghebbenden van vennootschappen en andere juridische entiteiten.

De pseudo-UBO kan (en zal) ook worden ingezet om de werkelijke UBO buiten beeld te houden. Op welke wijze kan immers worden gecontroleerd of iemand (opzettelijk) ten onrechte wel of juist niet als UBO wordt opgegeven aan het UBO-register?

Het is een illusie om te denken dat de terugmeldplicht voor Wwft-instellingen de fraudegevoeligheid van het UBO-register teniet zal doen en het UBO-register alsnog tot een betrouwbaar, effectief en doelmatig middel voor zijn doel zal maken. Wwft-instellingen zullen vaak niet alle relevante informatie hebben omdat zij veelal maar een gedeelte van de structuur zien en veelal moeten afgaan op wat hen medegedeeld wordt.

4. Hoge kosten en administratieve lasten voor bedrijfsleven en Wwft-instellingen

Algemeen

De invoering van het UBO-register brengt hoge kosten en veel administratieve lasten mee voor het bedrijfsleven en Wwft-instellingen (instellingen als bedoeld in artikel 1 Wwft, waaronder notarissen).

In Nederland opgerichte vennootschappen en andere juridische entiteiten krijgen te maken met een inwinnings-, bijhoudings- en registratieplicht (artikel 15a en 19 Hrw en artikel 10b Wwft). De totale kosten van het UBO-register voor het bedrijfsleven worden volgens de memorie van toelichting geraamd op € 99 miljoen. Wwft-instellingen zoals notarissen krijgen te maken met een terugmeldplicht (artikel 10c Wwft) en kosten (het betalen van een vergoeding) om het UBO-register te kunnen inzien.

Deze kosten en administratieve lasten staan – gelet op de fraudegevoeligheid van het UBO-register, die meebrengt dat het UBO-register niet betrouwbaar, niet effectief en niet doelmatig is als middel voor zijn doel – niet in verhouding tot wat het register zal opleveren.

Er wordt meer dan € 120 miljoen (naast voormelde kosten voor het bedrijfsleven en Wwft-instellingen gaat het blijkens de memorie van toelichting om onder meer bouwkosten van circa € 8,8 miljoen en geraamde kosten van initiële vulling van € 12 miljoen) geïnvesteerd in een register dat amper gaat helpen om financieel-economische criminaliteit zoals witwassen en terrorismefinanciering tegen te gaan.

Kosten, administratieve lasten en uitvoeringsproblemen voor de notaris

De notaris is als Wwft-instelling een van de poortwachters van het financiële stelsel en heeft een belangrijke rol bij het signaleren en voorkomen van financieel-economische criminaliteit, zoals witwassen en terrorismefinanciering. Op grond van de Wwft is hij verplicht een

cliëntenonderzoek te doen voordat hij zijn diensten mag verlenen (artikel 3 Wwft). In dat kader dient hij de UBO's van zijn cliënten te identificeren en redelijke maatregelen te treffen om de identiteit van die UBO's te verifiëren. Tevens dient een notaris op basis van objectieve en subjectieve indicatoren ongebruikelijke transacties als bedoeld in de Wwft te melden aan de Financial Intelligence Unit-Nederland (FIU-Nederland).

De notaris ziet zich als Wwft-instelling met betrekking tot het UBO-register geconfronteerd met hoge kosten, veel administratieve lasten en uitvoeringsproblemen. Dit wordt in het navolgende toegelicht.

Beperkte toegang

Notarissen krijgen slechts beperkte toegang tot het UBO-register. Voor notarissen zijn net als voor een ieder ander slechts de zes openbare gegevens over een UBO uit het UBO-register beschikbaar: naam, geboortemaand en geboortjaar, woonstaat, nationaliteit en de aard en omvang van het door de UBO gehouden economische belang (artikel 21 Hrw).

De KNB vindt dat notarissen ook toegang zouden moeten krijgen tot de aanvullende UBO-informatie die in het UBO-register wordt geregistreerd, waaronder geboortedag, geboorteplaats en geboorteland en adres (artikel 15a Hrw). Op grond van artikel 30 lid 5 Richtlijn kan Nederland aan notarissen toegang verlenen tot de aanvullende UBO-informatie.

De KNB wijst in dit verband op de bijzondere positie van de notaris als openbaar ambtenaar (artikel 1 lid 1 onderdeel a en artikel 2 lid 1 Wet op het notarisambt). Die bijzondere positie brengt blijkens de memorie van toelichting mee dat de afscherming van UBO-informatie in bijzondere gevallen (artikel 23 Hrw) niet zal gelden voor notarissen (Wwft-instellingen die openbaar ambtenaar zijn). Notarissen zullen dus altijd inzage hebben in de zes gegevens over een UBO die in het openbare deel van het UBO-register beschikbaar zijn over die UBO. Maar die bijzondere positie van de notaris ten opzichte van andere Wwft-instellingen dient ook mee te brengen dat de notaris toegang krijgt tot alle UBO-informatie die in het UBO-register beschikbaar is.

Niet uitsluitend op verlaten

Hierbij komt dat notarissen zich op grond van de Richtlijn (artikel 30 lid 8) bij het verrichten van het cliëntenonderzoek niet uitsluitend mogen verlaten op de UBO-informatie in het UBO-register (artikel 3 lid 15 Wwft). Zij kunnen niet volstaan met de UBO-informatie die zij uit het UBO-register halen (de openbare UBO-informatie, zes gegevens over een UBO), maar moeten zelf aanvullende UBO-informatie verzamelen om aan hun Wwft-verplichtingen te voldoen. Het UBO-register heeft geen derdenwerking (artikel 25 lid 4 Hrw).

Idealiter zouden notarissen bij het verrichten van het cliëntenonderzoek moeten kunnen afgaan op de UBO-informatie in het UBO-register. Het UBO-register zou juist moeten dienen als enige betrouwbare bron voor UBO-informatie. Maar gelet op de fraudegevoeligheid van het UBO-register kunnen notarissen ook niet vertrouwen op het UBO-register.

De KNB zou graag duidelijk willen hebben of Wwft-instellingen zoals notarissen verplicht zijn bij het verrichten van het cliëntenonderzoek het UBO-register te raadplegen. En zo ja, met welk doel. Om hieruit de openbare UBO-informatie te halen of om het UBO-register op (on)juistheid te controleren?

De KNB zou verder graag duidelijkheid willen hebben over wat wordt bedoeld met “aanvullende UBO-informatie”. Wordt hiermee bedoeld de (alle) UBO-informatie die in het UBO-register wordt opgenomen die niet openbaar is? Of dient (kan) dit anders (beperkter) worden opgevat?

Terugmeldplicht

De KNB heeft grote moeite met de terugmeldplicht die voor notarissen gaat gelden. Een notaris moet op grond van de Richtlijn (artikel 30 lid 4) melding doen aan de Kamer van Koophandel van iedere discrepantie die hij aantreft tussen een gegeven omtrent een UBO dat hij verstrekt heeft gekregen uit het UBO-register en de informatie over die UBO waarover hij uit anderen hoofde beschikt (artikel 10c Wwft).

Het doel van deze terugmeldplicht is blijkens de memorie van toelichting om het UBO-register niet uitsluitend op zelfrapportage door de vennootschappen en andere juridische entiteiten te laten steunen en om te zorgen dat de UBO-informatie in het UBO-register zo toereikend, accuraat en actueel mogelijk is (in de woorden van artikel 19 Hrw: te allen tijde juist en volledig).

Notarissen kunnen echter, anders dan vaststellen wie aandeelhouder(s) van een vennootschap is (zijn), niet met zekerheid vaststellen wie wel en wie niet de/een UBO('s) van een vennootschap of andere juridische entiteit is (zijn). Iemand kan bijvoorbeeld op grond van feitelijke zeggenschap als UBO kwalificeren. Notarissen kunnen dan ook geen verantwoordelijkheid dragen voor de actualiteit, juistheid en volledigheid van UBO-informatie in het UBO-register. Alleen de vennootschappen en andere juridische entiteiten zelf kunnen informatie over hun UBO's verstrekken en verantwoordelijk worden gehouden voor de actualiteit, juistheid en volledigheid hiervan in het UBO-register. De KNB vraagt zich in dit verband af op welke wijze de Kamer van Koophandel kan controleren op de juistheid en de volledigheid van de UBO-informatie in het UBO-register, waarvoor zij blijkens de memorie van toelichting verantwoordelijk is.

Zoals eerder is opgemerkt, is het UBO-register fraudegevoelig. De KNB heeft de indruk dat de verantwoordelijkheid voor het actueel, juist en volledig houden van het UBO-register, die bij de vennootschappen en overige juridische entiteiten ligt (en daar ook thuis hoort), daarom mede wordt neergelegd bij Wwft-instellingen zoals notarissen. De KNB vreest dat notarissen hieraan veel werk zullen krijgen dat ook nog eens niet betaald wordt. Bovendien zal de terugmeldplicht niet bijdragen aan een betrouwbaar UBO-register in gevallen waarin 'men' buiten het UBO-register wil blijven. Wie er niet in wil, zal ervoor zorgen dat voor de notaris niet kenbaar is dat hij of zij een UBO is.

De terugmeldplicht is echter opgenomen in de Richtlijn en is hiermee voor de KNB (helaas) een gegeven. De terugmeldplicht moet echter voor notarissen wel duidelijk zijn. Zonder duidelijkheid hierover in de wet en/of de memorie van toelichting kan de notaris hieraan niet voldoen. De notaris is als rechtshulpverlener gebonden aan zijn wettelijke geheimhoudingsplicht. Hoe verhoudt de geheimhoudingsplicht zich tot de terugmeldplicht? Bovendien kunnen aan onduidelijke verplichtingen geen sancties worden verbonden zoals thans in het Wetsvoorstel het geval is.

De terugmeldplicht roept diverse vragen op waarop de memorie van toelichting geen of beperkt antwoord geeft. Ten eerste de vraag wat dient te worden verstaan onder "discrepancie" (de memorie van toelichting rept van "verschil"). Wanneer is hiervan precies sprake? Een andere vraag is op welke gegevens de terugmeldplicht betrekking heeft. Gelet op de beperkte toegankelijkheid van de UBO-informatie in het UBO-register voor notarissen, kan deze uitsluitend betrekking hebben op de voor notarissen toegankelijke gegevens.

Andere vragen zijn (niet uitputtend):

- *Wat* moet worden terug gemeld, d.w.z. welke informatie (gegevens en/of bescheiden) moet aan de Kamer van Koophandel worden verstrekt?
- *Wanneer* moet terugmelding plaatsvinden, d.w.z. binnen welke termijn na welk moment?
- *Hoe* wordt de terugmeldplicht vormgegeven? In de memorie van toelichting staat hierover slechts dat voor de wijze van doorgeven naar de minst belastende en meest efficiënte variant wordt gezocht, om zodoende de kosten die gemoeid zijn met de terugmeldplicht zo laag mogelijk te kunnen houden. Wat houdt dit in?
- Wat zijn de gevolgen voor de geheimhoudingsplicht en de aansprakelijkheid van een notaris als een notaris, naar achteraf blijkt, een onjuiste terugmelding heeft gedaan, bijvoorbeeld omdat de hem bekende informatie over een UBO niet meer actueel was?
- Mag de notaris die een terugmelding heeft gedaan de vennootschap of andere juridische entiteit die het betreft hierover informeren? De KNB gaat er zonder meer vanuit dat een terugmelding niet buiten de cliënt om kan plaatsvinden en vraagt de wetgever hierover in de memorie van toelichting duidelijkheid te geven;
- Wordt de terugmeldplicht in een algemene maatregel van bestuur (het Handelsregisterbesluit 2008) of anderszins uitgewerkt?

Mede gelet op de onduidelijkheid van de terugmeldplicht wenst de KNB graag nauw te worden betrokken bij de nadere invulling en uitwerking van de terugmeldplicht.

Blijkens de memorie van toelichting wordt voor de kosten van de terugmeldplicht van Wwft-instellingen aansluiting gezocht bij een (intern) uurtarief voor administratief personeel van 39 euro per uur. De tijd die is gemoeid met de terugmelding wordt geschat op maximaal 30 minuten. De KNB wijst erop dat zolang de terugmeldplicht niet duidelijk is, geen uitspraken kunnen worden gedaan over de hiermee gepaard gaande kosten en tijdsbesteding. Wel kan reeds worden opgemerkt dat de ingeschatte kosten in ieder geval veel te laag lijken.

De terugmeldplicht roept de vraag op hoe in dit verband moet worden omgegaan met de geheimhoudingsplicht van notarissen. De terugmeldplicht vormt een doorbreking van het notarieel ambtsgeheim. Een notaris dient met grote zorgvuldigheid om te gaan met zijn geheimhoudingsplicht en kan terugmelding dus, anders dan waarvan het Wetsvoorstel uitgaat, niet overlaten aan administratief personeel. De notaris zal hierbij (ook) zelf een rol (moeten) hebben, met name bij de beoordeling of terecht en een juiste terugmelding plaatsvindt. Bij onterechte en/of onjuiste terugmelding kan sprake zijn van schending van zijn geheimhoudingsplicht. De kosten van de tijd die een notaris zelf kwijt is aan een terugmelding zijn niet meegenomen bij de raming van de kosten van de terugmeldplicht.

Betalen vergoeding voor inzage

Artikel 30 lid 5 bis Richtlijn biedt de mogelijkheid om afnemers van UBO-informatie een vergoeding te laten betalen en zich online te laten registreren, alvorens zij toegang krijgen tot UBO-informatie. Blijkens de memorie van toelichting zal van deze optie gebruik worden gemaakt. Er zal door de Kamer van Koophandel een kostendekkende vergoeding worden gevraagd voor het verkrijgen van UBO-informatie uit het UBO-register. Voorgesteld wordt om hiervoor aan te sluiten bij de geldende regels voor toegang tot het Handelsregister.

De KNB vindt het niet terecht dat er kosten worden verbonden aan inzage in het UBO-register door notarissen. De notaris krijgt slechts beperkte toegang tot het UBO-register, mag zich bij het verrichten van het cliëntenonderzoek niet uitsluitend verlaten op de voor hem beschikbare UBO-informatie in het UBO-register en heeft een terugmeldplicht met betrekking tot iedere discrepantie die hij aantreft tussen een gegeven omtrent een UBO dat hij verstrekt heeft gekregen uit het UBO-register en de informatie over die UBO waarover hij uit anderen hoofde beschikt. Tegenover de terugmeldplicht staat geen vergoeding. De KNB meent dat het niet past om een partij die medeverantwoordelijk wordt gemaakt voor het actueel, juist en volledig houden van het UBO-register en die hierbij aanloopt tegen hoge kosten en veel administratieve lasten, te laten betalen op het moment dat hij inzage neemt in het register. Hiertegen wordt met klem geprotesteerd.

5. Centraal aandeelhoudersregister als betrouwbaar, effectief en doelmatig middel voor de aanpak van witwassen, terrorismefinanciering en andere vormen van financieel-economische criminaliteit

Gelet op de fraudegevoeligheid van het UBO-register, die meebrengt dat het UBO-register niet betrouwbaar, niet effectief en niet doelmatig is als middel om financieel-economische criminaliteit, zoals witwassen en terrorismefinanciering, tegen te gaan, dient (ook) een centraal aandeelhoudersregister (hierna: CAHR) te worden ingevoerd als een wel betrouwbaar, doelmatig en effectief middel voor de aanpak van witwassen, terrorismefinanciering en andere vormen van financieel-economische criminaliteit. De bouwkosten van het CAHR bedragen eenmalig circa € 2 miljoen, veel minder dan die van het UBO-register.

De KNB wijst in dit verband op het initiatiefwetsvoorstel tot instelling van een CAHR van de Tweede Kamerleden Nijboer en Alkaya (Kamerstukken 34661) dat op 19 januari 2018 bij de Tweede Kamer is ingediend, waaruit het belang en de noodzaak van instelling van een CAHR blijken.

Het CAHR verzamelt en ontsluit centraal, digitaal (elektronisch) en gestructureerd informatie over aandelen en aandeelhouders van BV's en niet-beursgenoteerde NV's voor de rijksbelastingdienst en andere, aangewezen publieke diensten ten behoeve van de uitvoering van hun wettelijke taken op het gebied van controle, toezicht, handhaving en opsporing, voor notarissen ten behoeve van de uitvoering van hun wettelijke taken in het rechtsverkeer, waaronder hun poortwachtersrol, en voor aangewezen Wwft-instellingen ten behoeve van de uitvoering van hun Wwft-verplichtingen tot cliëntenonderzoek. Het CAHR geeft inzicht in wie schuil gaan achter/aandeelhouders zijn van een BV of niet-beursgenoteerde NV en welke aandelen (in welke BV's en niet-beursgenoteerde NV's) bepaalde personen hebben.

Het (besloten) CAHR heeft om meerdere redenen een belangrijke toegevoegde waarde ten opzichte van het (gedeeltelijk openbare) UBO-register.

Een van deze redenen is dat het UBO-register wordt gevuld met gegevens die zijn aangeleverd door de registratieplichtige vennootschappen en andere juridische entiteiten en hun uiteindelijk belanghebbenden zelf. Hierdoor is het UBO-register fraudegevoelig en niet betrouwbaar. Het CAHR berust op wettelijk verplichte opgaven door notarissen op basis van notariële akten. De juistheid van een CAHR-inschrijving is te controleren aan de hand van de onderliggende notariële akte, die wordt ingeschreven in het door de KNB gehouden Centraal Digitaal Repertorium. De betrouwbaarheid van het CAHR, waarvan de inhoud objectief verifieerbaar is, is hiermee gegeven, waarmee het CAHR ook als een (gedeeltelijke) objectieve toets kan fungeren voor de juistheid van het UBO-register. Een kwaadwillende UBO zal bewerkstelligen dat zijn UBO-schap niet wordt gemeld aan het UBO-register. En de pseudo-UBO zal worden ingezet om de werkelijke UBO buiten beeld te houden. Op die wijze treft het UBO-register anders dan het CAHR niet het gewenste doel.

De KNB heeft de afgelopen jaren herhaaldelijk gepleit voor instelling van een (besloten) CAHR. Nederland heeft een Kadaster dat centraal registreert wie eigenaar is van een onroerende zaak in Nederland, maar geen vergelijkbaar register dat registreert wie 'eigenaar' (aandeelhouder) is van een Nederlandse vennootschap. Het CAHR geeft als 'Kadaster voor aandelen' zicht op wie schuil gaan achter BV's en niet-beursgenoteerde NV's en levert hierdoor een belangrijke bijdrage aan voorkoming en bestrijding van fraude en aan rechtszekerheid. De rol van de notaris bij het CAHR komt de betrouwbaarheid en hiermee bruikbaarheid van het register ten goede.

De KNB vindt het belangrijk dat het CAHR er (ook) komt – mede als ondersteuning van het UBO-register – en wijst op haar reactie op het initiatiefwetsvoorstel CAHR die als bijlage bij deze reactie is gevoegd.

Graag maakt de KNB in dit verband nog enkele opmerkingen over de adviezen van de Raad van State en de Autoriteit Persoonsgegevens over het CAHR en het UBO-register. Waar beide adviescolleges in hun adviezen over het CAHR ingaan op doelmatigheid en effectiviteit, reppen zij hiervan niet in hun adviezen over het UBO-register. En waar de Autoriteit Persoonsgegevens in haar advies over het CAHR ingaat op de privacyaspecten hiervan, merkt zij over het UBO-register slechts op dat dit haar geen aanleiding geeft tot het maken van opmerkingen.

De KNB vindt dit onbegrijpelijk. Het UBO-register is een gedeeltelijk openbaar register dat fraudegevoelig is en daarom niet betrouwbaar, niet effectief en niet doelmatig is als middel om financieel-economische criminaliteit, zoals witwassen en terrorismefinanciering, tegen te gaan. Het CAHR daarentegen is een besloten register dat vanwege zijn opzet wel betrouwbaar, effectief en doelmatig is als middel om financieel-economische criminaliteit, zoals witwassen en terrorismefinanciering, tegen te gaan.

De KNB meent dat het, ondanks de verplichting in de Richtlijn die Nederland verplicht tot instelling van een gedeeltelijk openbaar UBO-register, mogelijk is om op de punten van doelmatigheid, effectiviteit en privacy (kritische) kanttekeningen te plaatsen bij het

Wetsvoorstel. De KNB betreurt het dat de Raad van State en de Autoriteit Persoonsgegevens van deze gelegenheid geen gebruik hebben gemaakt.

Tot slot is de KNB graag bereid tot toelichting van en/of overleg over deze reactie.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'N. van Buitenen', is shown on a light-colored rectangular background.

mr. N. van Buitenen
Voorzitter KNB

Bijlage: Reactie KNB op initiatiefwetsvoorstel Wet centraal aandeelhoudersregister d.d. 18 oktober 2018

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Aan de leden van de vaste commissie
voor Financiën
cie.fin@tweedekamer.nl

datum	: 18 oktober 2018	contact	: mr. N.J.M. Sjerps
uw brief van	: n.v.t.	e-mail	: j.sjerps@knb.nl
uw kenmerk	: n.v.t.	telefoon	: 070 3307 226
ons kenmerk	: JSj/3502		
betreft	: Voorstel van wet van de leden Nijboer en Alkaya tot wijziging van de Registratiewet 1970 in verband met de instelling van een centraal aandeelhoudersregister (Wet centraal aandeelhoudersregister) (Kamerstukken 34661, nrs. 5, 6 en 7)		

Geachte commissieleden,

De Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (hierna: KNB) heeft met belangstelling kennisgenomen van het voorstel van wet van de leden Nijboer en Alkaya tot wijziging van de Registratiewet 1970 in verband met de instelling van een centraal aandeelhoudersregister (Wet centraal aandeelhoudersregister) (hierna: Voorstel) dat op 17 september jongstleden bij uw Kamer is ingediend.

Hierbij geeft de KNB u haar reactie op het Voorstel. De KNB reageert mede namens de Vereniging van Ondernemingsrechtsspecialisten in het Notariaat, die nauw betrokken is geweest bij het opstellen van deze reactie.

Algemeen

De KNB is verheugd over het Voorstel. De KNB heeft de afgelopen jaren herhaaldelijk gepleit voor instelling van een (besloten) centraal aandeelhoudersregister (hierna: CAHR) en voor onderbrenging van dit register bij de KNB. Nederland heeft een Kadaster dat centraal registreert wie eigenaar is van een onroerende zaak in Nederland, maar geen vergelijkbaar register dat registreert wie 'eigenaar' (aandeelhouder) is van een Nederlandse vennootschap. Het CAHR geeft inzagegerechtigden zicht op wie schuil gaan achter BV's en niet-beursgenoteerde NV's en levert hierdoor een belangrijke bijdrage aan voorkoming en bestrijding van fraude en aan rechtszekerheid. Verder is de KNB verheugd over de rol die de notaris krijgt bij het CAHR. Dit komt de betrouwbaarheid en hiermee bruikbaarheid van het register ten goede. De KNB en het notariaat zorgen voor vertrouwelijke, zorgvuldige en (kosten)efficiënte registratie.

Besloten register

Volgens het Voorstel wordt het CAHR een besloten register, dat wil zeggen alleen toegankelijk voor de Belastingdienst en andere, aangewezen publieke diensten ten behoeve van de uitvoering van hun wettelijke taken op het gebied van controle, toezicht, handhaving en opsporing, voor notarissen ten behoeve van de uitvoering van hun wettelijke taken in het rechtsverkeer en voor aangewezen instellingen bedoeld in de Wet ter voorkoming van

witwassen en financieren van terrorisme (hierna: Wwft-instellingen) ten behoeve van de uitvoering van hun verplichtingen tot cliëntenonderzoek volgens deze wet.

De KNB heeft steeds gepleit voor een besloten CAHR, in het belang van de privacy van de in het CAHR geregistreerde aandeelhouders, vruchtgebruikers en pandhouders. In dat kader pleit de KNB voor terughoudendheid bij het aanwijzen van Wwft-instellingen die inzage krijgen in het CAHR. De KNB denkt hierbij gelijk het Voorstel uitsluitend aan wettelijk gereguleerde Wwft-instellingen die onder een vorm van overheidstoezicht staan en/of aan tuchtrecht zijn onderworpen en objectief een redelijk belang hebben bij inzage in het CAHR. Hierbij kan met name worden gedacht aan de instellingen, bedoeld in artikel 1a, tweede lid (banken), vierde lid, onderdeel c (advocaten), en vierde lid, onderdeel d (notarissen, toegevoegd notarissen en kandidaat-notarissen), van de Wwft.

Inschrijving

In het CAHR worden gegevens geregistreerd die afkomstig zijn uit of betrekking hebben op notariële akten waarin rechtshandelingen of andere gebeurtenissen met betrekking tot aandelen op naam, houders van aandelen op naam, vruchtgebruikers van aandelen op naam en pandhouders van aandelen op naam in BV's en niet-beursgenoteerde NV's zijn vastgelegd. Voor enkele rechtshandelingen en andere gebeurtenissen met betrekking tot deze aandelen, aandeelhouders, vruchtgebruikers en pandhouders is echter geen notariële akte vereist, zoals verkrijging onder algemene titel krachtens erfrecht, intrekking en het eindigen van pandrecht en vruchtgebruik. Toch zal hierbij vaak een notaris betrokken zijn. De KNB pleit ervoor dat de notaris ook deze mutaties kan inschrijven in het CAHR. Dit lijkt op het systeem van het Kadaster. In de praktijk is daarmee bewezen dat dit ook de rechtszekerheid sterk kan vergroten.

De KNB pleit er ook voor dat het mogelijk is om bestaande aandelenposities in het CAHR in te schrijven. De term 'andere gebeurtenissen' biedt voor inschrijving hiervan de ruimte. Dit biedt bijvoorbeeld een aandeelhouder de mogelijkheid om zijn bestaande aandelenpositie in een BV of niet-beursgenoteerde NV te laten vastleggen in een akte houdende vaststelling van aandeelhouderschap en in het CAHR te laten inschrijven. Hij kan hierbij belang hebben. Zo kan een aandeelhouder een uittreksel uit het CAHR opvragen om dit vervolgens te verstrekken aan bijvoorbeeld een niet aangewezen Wwft-instelling ten behoeve van de uitvoering van haar Wwft-verplichtingen tot cliëntenonderzoek.

CAHR en rechtszekerheid

Het CAHR geeft notarissen zicht op wie (de) aandeelhouders van BV's en niet-beursgenoteerde NV's zijn. Dit is van belang voor hun recherchewerkzaamheden zoals onderzoek van de voorafgaande verkrijging bij een aandelenoverdracht of verpanding van aandelen. Het CAHR maakt dit onderzoek makkelijker, goedkoper en betrouwbaarder. Het CAHR levert hierdoor een belangrijke bijdrage aan rechtszekerheid in het rechtsverkeer. Dit is nodig, omdat de aandeelhoudersregistratie van de vennootschappen zelf in veel gevallen niet op orde is.

Uit een recent onderzoek van de KNB onder haar leden blijkt dat 99% van de 708 respondenten soms tot heel vaak meemaakt dat het vennootschappelijk aandeelhoudersregister van een BV of niet-beursgenoteerde NV kwijt, niet actueel, onvolledig of onjuist is. 14% maakt dit soms (bij enkele tot circa 10% van de cliënten) mee,

34% maakt dit regelmatig (bij circa 10-25% van de cliënten) mee, 35% maakt dit vaak (bij circa 25-50% van de cliënten) mee en 16% maakt dit heel vaak (bij meer dan 50% van de cliënten) mee. De wettelijke verplichting tot het regelmatig bijhouden van het vennootschappelijk aandeelhoudersregister blijkt dus in de praktijk vaak niet of gebrekkig te worden nageleefd.

In dit verband is relevant om op te merken dat in de nota naar aanleiding van het verslag inzake het wetsvoorstel omzetting aandelen aan toonder (Kamerstukken 34930, nr. 6) wordt aangegeven dat het vennootschappelijk aandeelhoudersregister voor opsporingsinstanties de belangrijkste bron vormt om houders van aandelen te achterhalen. Nu uit de praktijk blijkt dat de aandeelhoudersregistratie van vennootschappen in veel gevallen kwijt, niet actueel, onvolledig of onjuist is, is hier veelal sprake van een niet beschikbare of onbetrouwbare bron.

CAHR en voorkoming en bestrijding van fraude

Het CAHR is van groot belang voor voorkoming en bestrijding van fraude. Het CAHR verzamelt en ontsluit centraal, digitaal (elektronisch) en gestructureerd informatie over aandelen en aandeelhouders van BV's en niet-beursgenoteerde NV's voor de rijksbelastingdienst en andere, aangewezen publieke diensten ten behoeve van de uitvoering van hun wettelijke taken op het gebied van controle, toezicht, handhaving en opsporing, voor notarissen ten behoeve van de uitvoering van hun wettelijke taken in het rechtsverkeer, waaronder hun poortwachtersrol, en voor aangewezen Wwft-instellingen ten behoeve van de uitvoering van hun Wwft-verplichtingen tot cliëntenonderzoek. Deze informatie is thans niet centraal, digitaal (elektronisch) en gestructureerd beschikbaar voor deze partijen.

In 2012 heeft ook de Algemene Rekenkamer geconstateerd dat een register met eigendomsinformatie over aandeelhouders ontbreekt en de aanbeveling gedaan te zorgen voor de totstandkoming van een aandeelhoudersregister (Kamerstukken 31880, nr. 7). In reactie hierop heeft de staatssecretaris van Financiën in een brief aan de Algemene Rekenkamer aangegeven positief te staan tegenover een (beperkt toegankelijk) CAHR dat gebruikt kan worden door de Belastingdienst en andere toezichtorganisaties om hun taken uit te voeren. Een CAHR biedt volgens de staatssecretaris waardevolle informatie in het kader van de fraudebestrijding bij de belastingheffing. Dit doet zich in het bijzonder voor bij eigendomswisselingen van aandelen. Dit register kan volgens de staatssecretaris ook een bijdrage leveren aan het uitoefenen van toezicht en de opsporing en vervolging van strafbare feiten, het opsporen van criminele winsten, de naleving van de verplichtingen in de Wwft en financieren van terrorisme.

Met het CAHR worden controle-, toezichts-, handavings- en opsporingsmogelijkheden dus aanzienlijk vergroot. Het CAHR geeft inzicht in wie schuil gaan achter/aandeelhouders zijn van een BV of niet-beursgenoteerde NV en welke aandelen (in welke BV's en niet-beursgenoteerde NV's) bepaalde personen hebben. Ook maakt het mogelijk om bepaalde patronen te signaleren en zichtbaar te maken, risico's te detecteren en risicoprofielen te ontwikkelen. Zoekresultaten kunnen worden gecombineerd met informatie die afkomstig is uit andere gegevensbronnen. Het CAHR draagt zo bij aan de voorkoming en bestrijding van fraude en andere vormen van financieel-economische criminaliteit door middel van rechtspersonen (zoals faillissementsfraude, belastingontduiking, belastingfraude en witwassen). De behoefte aan en het belang en de meerwaarde van een centraal gehouden

en digitaal toegankelijk aandelhoudersregister voor controle, toezicht, handhaving en opsporing is in 2012 door de minister van Veiligheid en Justitie aangegeven in een brief aan uw Kamer (Kamerstukken 32608, nr. 4).

Toegevoegde waarde CAHR t.o.v. UBO-register

Het (besloten) CAHR heeft om meerdere redenen een belangrijke toegevoegde waarde ten opzichte van het (gedeeltelijk openbare) UBO-register dat op grond van de zogenoemde vierde en vijfde Europese anti-witwasrichtlijn moet worden ingesteld.

Alle aandelenbelangen

In het UBO-register worden natuurlijke personen met een aandelenbelang van meer dan 25% als UBO geregistreerd. Natuurlijke personen met een aandelenbelang van 25% of minder worden niet als UBO in het UBO-register geregistreerd, tenzij zij op andere wijze als UBO kwalificeren. Te verwachten is dat van deze 25%-grens gebruik gemaakt zal worden om buiten het UBO-register te blijven. Uit een recent onderzoek van de KNB onder haar leden blijkt dat 62% van de 708 respondenten soms tot heel vaak meemaakt dat cliënten herstructurering van hun bedrijf overwegen, in gang zetten of hierover advies vragen om registratie in het UBO-register te voorkomen. 48% maakt dit soms (bij enkele tot circa 10% van de cliënten) mee, 10% maakt dit regelmatig (bij circa 10-25% van de cliënten) mee, 3% maakt dit vaak (bij circa 25-50% van de cliënten) mee en 1% maakt dit heel vaak (bij meer dan 50% van de cliënten) mee. In het CAHR moeten aandeelhouders worden ingeschreven ongeacht of zij natuurlijke personen of rechtspersonen zijn en ongeacht hun aandelenbelang. Dus ook aandeelhouders met een aandelenbelang van 25% of minder. In dit verband wordt nog opgemerkt dat in het Handelsregister alleen 100%-aandeelhouders worden geregistreerd.

Opgave door notarissen

Het UBO-register wordt gevuld met gegevens die zijn aangeleverd door de uiteindelijk belanghebbenden zelf. Het CAHR berust op opgaven door notarissen op basis van notariële akten. De juistheid, volledigheid en tijdigheid en hiermee de betrouwbaarheid van deze inschrijvingen is hiermee gegeven, waarmee het CAHR ook als een (gedeeltelijke) objectieve toets fungeert voor de juistheid van het UBO-register. De notaris zal relevante gegevens uit een notariële akte aan het CAHR doorgeven. Een kwaadwillende UBO zou in de verleiding kunnen komen om zijn UBO-schap juist niet te melden aan het UBO-register. Op die wijze treft het UBO-register anders dan het CAHR niet het gewenste doel. In dit verband wordt nog opgemerkt dat ook het Handelsregister wordt gevuld met gegevens die zijn aangeleverd door – in dit geval – de vennootschappen zelf, waaronder over voormelde 100%-aandeelhouders.

Aandehouder is niet altijd UBO en UBO is niet altijd aandehouder

In het CAHR worden de (directe) aandeelhouders van BV's en niet-beursgenoteerde NV's geregistreerd. In het UBO-register worden de UBO's van deze rechtspersonen geregistreerd. Aandehoudersinformatie en UBO-informatie vallen niet altijd (veelal niet) samen. De (directe) aandeelhouders en UBO's kunnen samenvallen, maar dit is niet altijd (veelal niet) het geval. Een (directe) aandehouder van een BV of niet-beursgenoteerde NV is niet altijd tevens de/een UBO hiervan. Hierbij kan worden gedacht aan de veel voorkomende situatie van een rechtspersoon (bijvoorbeeld een holding) als (directe) aandehouder van een BV of niet-beursgenoteerde NV. Andersom geldt hetzelfde. Het UBO-register ontsluit ook aandehoudersinformatie, maar beperkt.

Hier komt bij dat naar verwachting in veel gevallen een zogenoemde pseudo-UBO (de natuurlijke persoon of personen die behoort of behoren tot het hoger leidinggevend personeel van de vennootschap) aan het UBO-register zal worden opgegeven, omdat er geen 'echte' UBO kan worden achterhaald of aangewezen. In die gevallen geeft het UBO-register geen zicht op de achterliggende aandeelhouders/belanghebbenden.

De pseudo-UBO kan ook worden ingezet om de werkelijke UBO buiten beeld te houden. Op welke wijze kan immers worden gecontroleerd of iemand (opzettelijk) ten onrechte wel of juist niet als UBO wordt opgegeven aan het UBO-register? Juist het CAHR kan als een (gedeeltelijke) objectieve toets fungeren voor de juistheid van het UBO-register.

Het CAHR en het UBO-register hebben een beperkte overlap en zijn verder complementair aan elkaar. Zicht op (alleen) de UBO is onvoldoende om financieel-economische criminaliteit door middel van rechtspersonen effectief aan te pakken.

Tussenliggende aandeelhouders, aandelenstructuren en aandelentransacties

Tussenliggende aandeelhouders-rechtspersonen (tussen de/een directe aandeelhouder(s) en de/een UBO('s) in, bijvoorbeeld een holding boven een tussenholding die de directe aandeelhouder is) van BV's en niet-beursgenoteerde NV's worden noch in het CAHR noch in het UBO-register geregistreerd. Veel tussenliggende aandeelhouders-rechtspersonen alsmede overige indirecte aandeelhouders (waaronder UBO's) van BV's en niet-beursgenoteerde NV's zijn echter op termijn wel uit het CAHR te halen. Ook aandelenstructuren (bijvoorbeeld een stapeling van (verschillende soorten) rechtspersonen) zijn op termijn uit het CAHR te halen. Met de initiatiefnemers wordt niet gezien hoe een interconnectie van de verschillende nationale UBO-registers een sluitende inzage in grensoverschrijdende ketens van rechtspersonen kan geven. Juist de aandeelhouderslijn die kenmerkend is voor het CAHR maakt (grensoverschrijdende) ketens van rechtspersonen inzichtelijk. Van meet af aan worden aandelentransacties in het CAHR bijgehouden.

De uit het CAHR te halen aandelentransacties en directe aandeelhouders en de op termijn uit het CAHR te halen indirecte aandeelhouders en aandelenstructuren zijn van belang voor de aanpak van financieel-economische criminaliteit door middel van BV's en niet-beursgenoteerde NV's.

Delegatiebepalingen

Het Voorstel kent diverse bepalingen waarin nadere uitwerking wordt gedelegeerd naar ministeriële regelingen. Het betreft onder meer de bepaling van de in het CAHR in te schrijven akten (artikel 7a lid 1 van de Registratiewet 1970), de bepaling van de in het CAHR in te schrijven gegevens (artikel 7a lid 2 van de Registratiewet 1970) en de aanwijzing van de bestuursorganen die inzage krijgen in het CAHR (artikel 7b lid 3 van de Registratiewet 1970). De KNB kan zich hierin vinden. Deze delegatie sluit aan bij de bestaande systematiek van de Registratiewet 1970 en brengt flexibiliteit mee. Parlementaire betrokkenheid is geborgd door het volgen van een zogenoemde voorhangprocedure. Als beoogd houder van het CAHR wil de KNB wel graag nauw worden betrokken bij het opstellen van de benodigde ministeriële regelingen. Het Voorstel gaat ook uit van nauwe betrokkenheid van de KNB hierbij.

Tot slot

In deze brief heeft de KNB haar reactie gegeven op het Voorstel. Tot overleg hierover en/of nadere toelichting is de KNB desgewenst graag bereid.

Met vriendelijke groet,
mede namens de Vereniging van Ondernemingsrechtsspecialisten in het Notariaat,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'N. van Buitenen', is displayed within a light grey rectangular box.

mr. N. van Buitenen
Voorzitter Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie